

Segel & Rigg

Vi har klippt & klistrat och översatt artiklar från andra MM-websidor i ett försök att sammanställa lite enkla tips och råd vad gäller segel & rigg.

Balans

Vill du segla snabbt med din MM handlar det i första hand om "balans". Om du aktivt måste styra din båt på kryssen, då är den inte balanserad. När båten "löper" av sig själv är balansen rätt. Det finns flera "parametrar" att arbeta med för att få balans. Om man exempelvis har en lovgirig båt blir balansen snabbt bättre om man rätar upp masten (minskad "rake"). Hela segelplanet flyttas då framåt. Ett annat sätt är att sträcka akterstaget och krumma/böja masten så att man får mer tvist i storseglet.

Plana segel eller formade

Erfarenheter säger att de plana standardseglen är lika snabba, om inte snabbare, än formade segel i vindar upp till F2 (se tabellen över vindstyrkor nedan)! Från F2 till F3 verkar det vara en liten fördel med formade segel – speciellt i vindbyar (ger snabbare acceleration).

Mellan F3 och F4 är formade segel bäst, men över F4 verkar det inte finnas någon större skillnad. I vindar runt F6 är platta segel allt du behöver!

A, B eller C rigg

Micro Magic är en liten båt och känslig båt för hur stor riggen är i olika vindregister. Här lite information om detta. Vi citerar "Mike GBR 77":

Vi har arbetat mycket hårt med detta i Storbritannien det senaste året och för att vara ärlig, är det fortfarande ett pågående arbete! Men jag är ganska fast på min första tre riggar.

A rigg = full storlek och så lätt som möjligt. Plana segel, som standardseglen, verkar vara lika snabba i F1 som formade segel (med insydd buk).

B rigg = Jag använder en förlikslängd på 550 mm på storen och 450 mm på focken. Det blev för stor skillnad från A riggen, varför vi konstruerade B+ riggen.

B+ rigg = Namnet på våra första försök med "B" riggar. Jag själv och Plumber använde en förlikslängd på storen på ca 590 mm och 490 mm på focken. Seglen är i grunden en A rigg, kortad några cm i toppen.

C rigg = Så här dags blåser det småspik, bör användas vid F5 på öppet vatten eller F7 på platt vatten. Min C rigg är 470 mm (stor) och fock 350 mm.

Att notera här är att fockens förlik är ganska mycket mindre eftersom möjligheterna att överhuvudtaget kunna stagvända/slå i dessa vindar är ett litet problem. Fören tenderar också att gräva ner sig på undanvind. Genom att behålla max bredd på underlik hjälper det båten att ta höjd och göra slagen enklare.

Att skifta segel

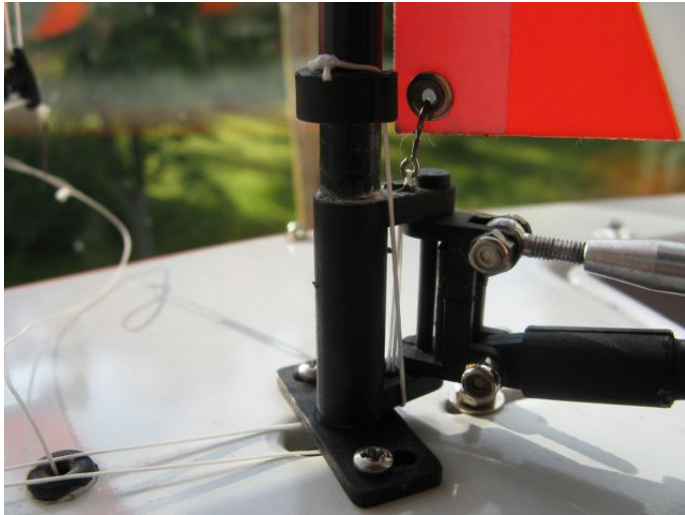
Alla vet hur man skiftar segel på en "vanlig" båt. På MM byter man vanligtvis ut hela "paketet", d v s hela riggen med storsegel, mast, fock och fockbom. Det enda man normalt sett låter sitta kvar är storbommen och kickbeslaget (bomnedhalaren). Detta bygger på att du har ett arrangemang för fockskot, cunningham (sträckare av storseglets förlik), o s v som verkligen gör det enkelt att byta. Nedanstående bilder visar lite olika arrangemang som fungerar bra i detta sammanhang.

Segel & Rigg

Om däcksgenomföringen, där fockskotet kommer upp, höjs upp någon mm kan man enkelt förankra justeringen för focken runt genomföringen. Detta är en detalj som behövs om man enkelt vill kunna skifta rigg.

Ett enkelt arrangemang för att sträcka förliket i storen (cunningham) kan man åstadkomma genom att sätta en "klämring" runt masten och dra en tamp från denna, under kickbeslaget och upp till skothornet. Detta är också en detalj som behövs om man enkelt vill kunna skifta rigg.

Gå till en fiskeaffär och köp ett litet "beteslås". Detta monterar du på bommen. Fockskotet kan då enkelt sättas fast i låset. Det finns flera varianter på lösningar, se även nästa bild.

Segel & Rigg

Samma funktion som bilden ovan men en alternativ lösning.

Förstagsfäste:

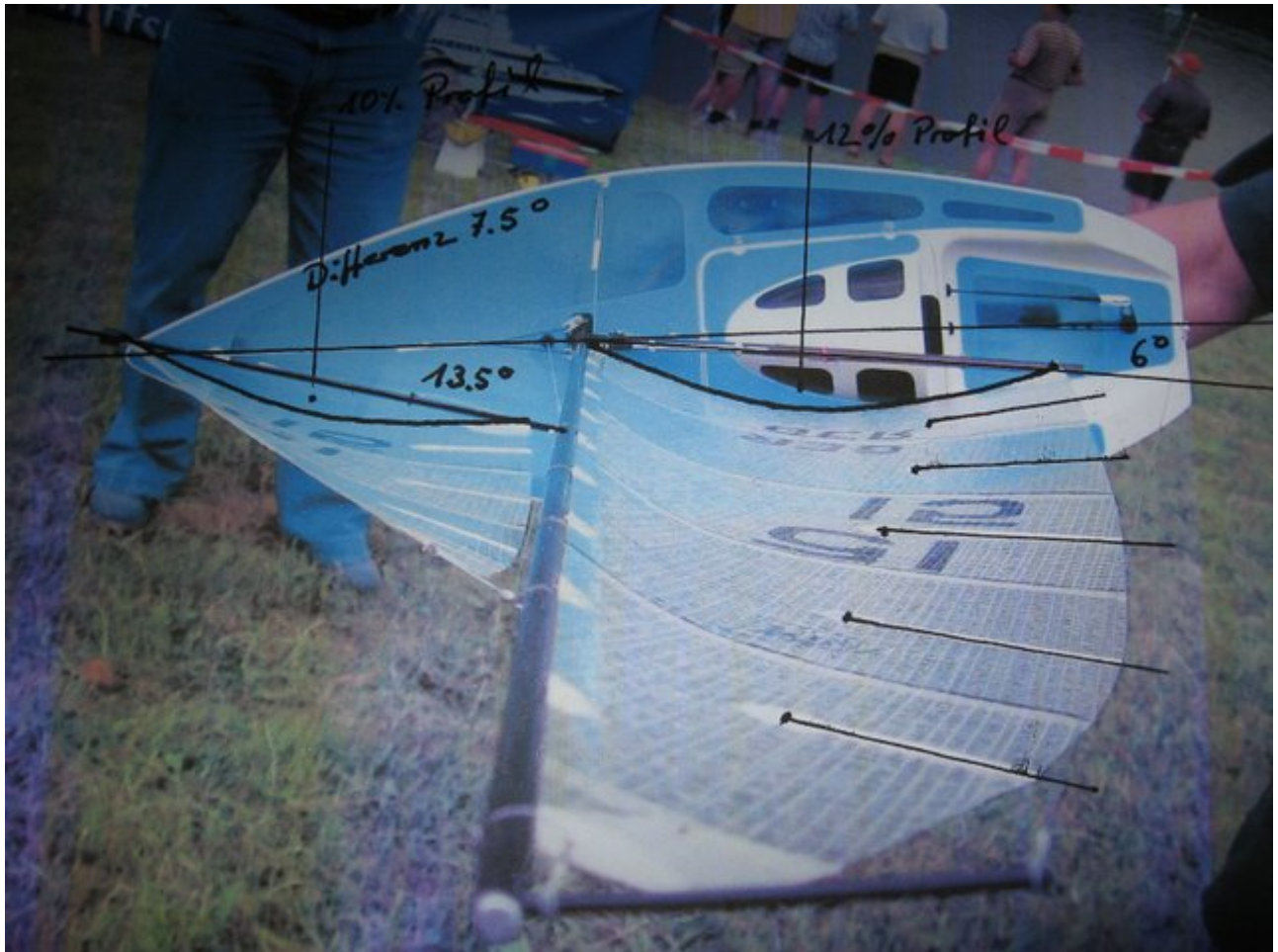
Här är en utmärkt lösning som är bra om man bara vill skifta det ena seglet. Böj till en bit rostfri tråd i "S-form". Borra ett litet hål i masten på rätt höjd. Haka på ditt rostfria "S" och förankra beslaget mot masten med ett bra lim.

Seglens anfallsvinklar, bukens placering och djup.

Bilden nedan visar den tyske mästarens inställningar i samband med tyska mästerkapen för något år sedan. Notera att anfallsvinkeln på focken är mer än dubbelt så stor som på storseglet! Bomuthalarna (både på focken och på storen) är indragna något vilket ger lite "rundare", bukigare segel – en fördel speciellt om det är lite skvalpiga förhållanden med vågor – ger kraft och acceleration.

Segel & Rigg

Vindstyrka

I de engelska artiklarna talar man ofta om vindstyrka "F2" (Force 2), "F5", e t c. Då handlar det om Beaufort. Här har du en enkel översättning till vårt "svenska" mått, d v s meter/sekund.

Beaufort F	Vindstyrka m/s	"Bästa" segeltyp	"Bästa" riggtyp
0	< 0,3	Plana	A
1	0,3 – 0,5	Plana	A
2	1,6 – 3,3	Plana	A
3	3,4 – 5,4	Formade	A/B
4	5,5 – 7,9	Formade	B
5	8,0 – 10,7	Plana	B/C
6	10,8 – 13,8	Plana	C
7	13,9 – 17,1	Plana	C
8	17,2 – 20,7	Spar på seglen!	Stanna inomhus!

Segel & Rigg

Fat head

På vissa håll har man börjat producera storsegel med "fat head", tänkt att användas tillsammans med en fullstor focck. Resultatet blir en slags masthead rigg istället för en 7/8 rigg som är det normala (det finns ju egentligen inga regler för var infästningen av förstaget ska placeras).

När våra master, utan spridare, görs om till en masthead rigg innebär det stora skillnader. Det går ju exempelvis inte att böja/krumma masten nämnvärt. När du väl lärt dig att hantera/trimma din masthead rigg påstås denna kombination vara mycket snabb. Gissningsvis ger den bra en fart på undanvind?! Prestanda- och storleksmässigt ligger den mellan en A och B rigg.

